

Utdanningsplan for spesialiteten

Bryst- og endokrinkirurgi

Ved Akershus universitetssykehus HF

Publisert: Mars 2019

Revidert: Juni 2025

Innhold

1	Innledning, hensikt og målsetting	3
2	DEL 1 Utdanningsplan for spesialiteten med tidslinje for rotasjon internt og eksternt	4
3	DEL 2 Gjennomføring av utdanningsplan	5
3.1	Avdelingens utdanningsplan	5
3.2	Beskrivelse av avdelingen.....	5
3.3	Utdanning	6
3.4	Veiledning og faglig utvikling	7
3.5	Felles kompetansemål (FKM)	7
3.6	Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål og egnethet.....	8
3.7	Internundervisning	8
3.8	Forskningsaktiviteter	8
4	DEL 3 Individuell utdanningsplan	9
5	Evaluering og revisjon av utdanningsplanen	9

1 Innledning, hensikt og målsetting

Hensikten med utdanningsplanen er å sikre at utdanningen av spesialister innen bryst- og endokrinkirurgi ved Akershus Universitetssykehus (Ahus) skjer innen faglige forsvarlige rammer og på en måte som sikrer tilstrekkelig kvalitet og gjennomstrømming i utdanningsløpet.

Utdanningsløpet er 3 år og 3 mnd etter at man har fullført LIS 2-utdanningen. 2 år og 3 mnd kan skje ved bryst- og endokrinkirurgisk avdeling, Ahus. Den resterende tjenesten vil skje ved avdeling for bryst- og endokrinkirurgi ved OUS. Hovedfokus på den sentraliserte tjenesten vil være den delen av kreftkirurgien som ikke dekkes ved Ahus. Dette gjelder særlig behandling av cancer thyreoidea.

Leger i spesialisering (LIS) vil delta i avdelingens daglige aktiviteter som poliklinikk, operasjon på både inneliggende pasienter og dagkirurgi, postarbeid og tverrfaglige MDT-møter. LIS vil delta i alle typer inngrep innen det bryst- og endokrinkirurgiske fagfeltet. Seksjonen dekker alle delene av fagfeltet som ikke er sentralisert til OUS. Utdanningen vil foregå med supervisjon etter mester/svenn-prinsippet i tillegg til individuell utdanningsplan, veiledning, internundervisning, fordypning, hospitering ved samarbeidende avdelinger osv som beskrevet nedenfor.

Utdanningsplanen gjelder for LIS ansatt i utdanningsstilling ved bryst- og endokrinkirurgisk avdeling. Utdanningsplanen gjelder også for overleger ved seksjonen og evt annet personell som involveres i utdanning av LIS. Planen gjelder fra den dag den er godkjent og inntil den erstattes av ny godkjent plan.

I løpet av utdanningsperioden skal LIS tilegne seg kunnskap og ferdigheter som kreves som spesialist. Utdanningsplanen skal sikre at forholdene legges til rette slik at LIS kan få gjennomført sin utdanning slik den er beskrevet i normert spesialistforløp for bryst- og endokrinkirurgi.

Utdanningsplanen består av tre deler:

Del 1: Utdanningsplan med tidslinje for rotasjoner internt og eksternt

Formålet med **Del 1 Utdanningsplan med tidslinje for rotasjoner internt og eksternt** er å beskrive oppbygning og rekkefølge for hele utdanningsløpet i spesialiteten, inkludert rotasjon i gjennomstrømningsstilling. På overordnet nivå beskriver planen når læringsmålene for spesialiteten *bryst- og endokrinkirurgi forventes å være oppnådd ved bryst- og endokrinkirurgisk avdeling og andre samarbeidende avdelinger ved Akershus universitetssykehus og andre samarbeidende sykehus.* Utdanningsplanen beskriver den ideelle prosessen for akkurat dette utdanningsløpet, inkludert en hensiktsmessig rekkefølge av læringsmålene, de ferdigheter som forventes oppnådd og krav til kompetanse ved start av rotasjon til gjennomstrømningsstilling ved Oslo Universitetssykehus (OUS).

Del 2: Gjennomføring av utdanningsplan

Formålet med **Del 2 Gjennomføring av utdanningsplan** er å beskrive hvordan aktiviteter skal gjennomføres og hvordan kompetansevurderingen av oppnådde mål vil finne sted i det daglige arbeidet. Dette beskrives lokalt for de avdelinger som inngår i utdanningsløpet.

Del 3: Individuell utdannelsesplan (se egen mal/selvstendig dokument)

Utdanningsplan for gjennomføring danner grunnlaget for **Del 3 Individuell utdanningsplan** som den enkelte LIS skal ha i henhold til forskrift om spesialistutdanning. Den individuelle utdanningsplanen skal sørge for en gjensidig forpliktelse og være et verktøy for planlegging og oppfølging av den enkelte LIS.

2 DEL 1 Utdanningsplan for spesialiteten med tidslinje for rotasjon internt og eksternt

Utdanningsplan				
Tid av utdanning	Helseforetak	Sykehus/ DPS	Avdeling/ læringssted	Læringsmål
0-2 år	AHUS		Bryst- og endokrinkirurgisk avdeling Delta i felles vaktordning bløtdelskirurgi (primærvakt).	001-034,36,38,40, 41,43-53,68,69,81,82, 84-88 Felles kompetansemål og felles kirurgiske læringsmål.
2 år - 4 år 3 mnd	AHUS		Bryst- og endokrinkirurgisk avdeling. Hospitering ved nukleærmedisin, endokrinologisk avdeling og urologisk avdeling	29,31- 35,37,42,46,47,49- 51,58,72,72,82
4 år 3 mnd – 5 år 3 mnd (totalt 12 mnd)	OUS	Aker	Bryst- og endokrinkirurgisk avdeling	35,39,56-64, 66-67,77

Utdanningsplan med tidslinje for rotasjon eksternt for spesialiteten er utarbeidet av regionalt råd for spesialiteten. Rådet har anbefalt denne rekkefølge av aktiviteter og læringsmål for å ha god progresjon i utdanningen.

3 DEL 2 Gjennomføring av utdanningsplan

3.1 Avdelingens utdanningsplan

Planen gjelder spesialisering i bryst- og endokrinkirurgi for hele Ahus sitt opptaksområde inkludert all brystkirurgi og all kirurgi på skjoldbruskkjertel og biskjoldbruskkjertel. Dette inkluderer all utredning, behandling og postoperativ oppfølging.

3.2 Beskrivelse av avdelingen

Bryst- og endokrinkirurgisk avdeling er en avdeling i kirurgisk divisjon. Avdelingen har felles bløtdelskirurgisk vaktordning med gastrokirurgisk, urologisk og kar- og thoraxkirurgisk avdeling. Dette er en døgnvaksordning med et primærvaktsjikt (0-2 års kirurgisk erfaring) og sekundærvaktsjikt (>2 års kirurgisk erfaring). Bryst- endokrinkirurgisk avdeling har all elektiv og øyeblikkelig hjelp- virksomhet lokalisert til Ahus, Nordbyhagen.

Avdelingen har et bredt kompetanseområde innen fagfeltet bryst- og endokrinkirurgi og stor aktivitet. Avdelingen samarbeider med seksjon for plastikkirurgi vedrørende primære rekonstruksjoner og utvidede onkoplastiske prosedyrer. Videre er det løpende tett samarbeid med onkologisk avdeling. Det er tverrfaglige møter 2 dager per uke, der det er minimum patolog, radiolog, onkolog, kirurg og pakkeforløpskoordinator tilstede. Det er nært samarbeid med både patologisk avdeling og radiologer ved brystdiagnostisk senter. Samarbeidet med nukleærmedisin gir tilgang på alle de vanligste nukleærmedisinske undersøkelser som er påkrevd for å dekke fagfeltet som SN-diagnostikk, para- og thyreoideascintigrafi. Avdelingen har god kontakt og regelmessige møter med det endokrinologiske miljøet og samarbeider godt rundt utredning og behandling av stoffskiftesykdommer som f.eks Graves sykdom og primær hyperparathyroidisme. På poliklinikken disponerer seksjonen to ultralydmaskiner som benyttes i thyreoideadiagnostikk. Avdelingen er delaktig i multisenterstudier for optimalisering av brystkreftbehandling.

Spesialister og LIS har kontorplasser i samme kontorlandskap. Hver lege har sitt eget låsbare skap. Faglitteratur er tilgjengelig både i kontormiljøet, på poliklinikken og i sykehusets fagbibliotek. Kirurgisk divisjon gir tilgang til Incision Academy med videoundervisning av de vanligste kirurgiske inngrep.

Poliklinikken har flere onkologiske sykepleiere ansatt, og det er egne pakkeforløpskoordinatorer for brystkreft og skjoldbruskkjertelkreft. Ved poliklinikken utføres tilnærmet all utredning og oppfølging. I poliklinikkområdet er det en lokalstue hvor man gjør små kirurgiske inngrep i lokalbedøvelse. Den polikliniske virksomheten dekker hele fagfeltet, og LIS vil få opplæring i bruk av ultralyd og utføre knutediagnostikk av thyreoidea med cytologisk prøve. LIS vil starte raskt med selvstendige poliklinikker under veiledning. Det vil alltid være overlege/ spesialist tilgjengelig på poliklinikken for konferering. Operasjonene utføres både ved dagkirurgisk senter og sentraloperasjon med påfølgende innleggelse etter behov.

Det forventes at LIS deltar aktivt på MDT-møter og internundervisning. Det er felles internundervisning hver torsdag for alle LIS i felles vaktordning, der læringsmål fra FKI/FKM gjennomgås. LIS vil bli tildelt gruppe for gruppeveiledning som gjennomføres i samarbeid med andre avdelinger.

Det er per i dag 5 overleger, 1 legespesialist og 4 LIS ansatt i avdelingen. Avdelingsleder er overlege i avdelingen, og har personalansvar for blant annet alle leger. Det er en overlege med fagansvar for brystkirurgi og en overlege med fagansvar endokrinkirurgi. Det er 7-delt vaktordning i tertiærvaktsjikt, der det er tilstedevakt på hverdager frem til kl 1800, og hjemnevakt kveld og natt. Det er tilstedevakt i helg på dagtid 5 timer hver dag lørdag og søndag, hjemnevakt ettermiddag, kveld og natt. LIS deltar i felles bløtdelskirurgisk vaktordning.

Kirurgisk divisjon har følgende vaktordning felles for bløtdelskirurgiske fag (gastro, uro, kar/thorax og bryst- endokrin) der LIS bryst- endokrinkirurgi deltar:

- LIS 1: Dekkes av LIS 1. Dekker alle døgnet timer.
- Primærvakt: Dekkes av LIS 2-3, 9-delt vaktsystem. Dekker hele døgnet.
- Sekundærvakt: Dekkes av mer erfarne LIS 2-3, 9-delt vaktsystem. Dekker hele døgnet.

Primær- og sekundærvakter konfererer med og støttes av mellomvakter og bakvakter hele døgnet. Det er tilstedevakt for mellomvakt gastro hele døgnet. De andre vakthavende har hjemnevakt kveld og natt, og er tilgjengelige ved behov. Dette sikrer god faglig oppfølging innen alle fagområder på vakt.

3.3 Utdanning

Det er oppnevnt utdanningsansvarlig overlege ved avdelingen, og i samarbeid med avdelingsleder er UAO ansvarlig for å ivareta;

- Oppdatering av utdanningsplan for spesialiteten bryst- endokrinkirurgi.
- At krav om undervisningstimer innfris.
- At veiledningssamtaler gjennomføres månedlig for alle leger i spesialisering, og at veiledningen fungerer tilfredsstillende for LIS.
- At alle LIS utarbeider individuell utdanningsplan.
- Evaluering og årsrapport for undervisningsvirksomhet.
- Tildele veileder til nyansatte LIS.
- Motivere til forskning og kvalitetsforbedringsarbeid.
- Deltagelse ved tilsyn – eksterne og interne hvor legetjenesten er involvert.

Organiseringen av utdanningen ved avdelingen foregår på følgende måte:

- Praktisk klinisk arbeid med supervisjon, deltagelse på operasjonsstua og selvstudium. Avdelingen er med på 2 MDT- møter per uke, og LIS vil delta og etter hvert lede disse møtene under supervisjon.
- Det er internundervisning i avdelingen en gang i uken.
- Det er i tillegg felles internundervisning for LIS hver torsdag for FKM/FKI, og 2 felles fagdager per år.
- Det organiseres minst en fagdag per år for bryst- endokrinkirurgisk avdeling med/uten samarbeidende avdelinger. LIS forventes å delta på og bidra til internundervisning og fagdager.
- Det er daglige morgenmøter med diskusjon om pasientkasus, og postoperativt tverrfaglig histologimøte med onkolog tilstede en gang per uke hvor alle brystkrefthistologisvar

gjennomgås og videre plan legges. Det er samarbeidsmøte med endokrinologisk avdeling den første torsdagen hver måned hvor pasientkasus diskuteres.

- Seksjonen har en lege med doktorgrad, og en doktorgradsstipendiat.
- Det gis permisjon til obligatoriske kurs. Det er mulighet for å søke om deltagelse på inntil 2 eksterne kurs og kongresser per år. Dette gjelder både LIS og overleger.
- Det oppfordres til at også overleger/legespesialister drar på kurs og kongresser.

3.4 Veiledning og faglig utvikling

Alle LIS skal ha egen veileder. Veileder og LIS har ansvar for at det gjennomføres planlagte veiledningssamtaler. Det tilstrebes å gjennomføre minimum 10 individuelle veiledningssamtaler som dokumenteres i kompetanseportalen Dossier.

Vurdering av LIS skjer gjennom supervisjon, evalueringskollegium og veiledning. Vurdering gjøres i samarbeid med nærmeste leder, som har hovedansvar for godkjenning av læringsmålene. Det er satt av minimum 4 timer per uke til fordypning i arbeidsplanen til LIS.

Når LIS tjenestegjør ved annet tjenestested vil LIS få ny veileder på dette tjenestestedet.

For å nå en del av målene i Felles kompetansemodul (FKM) gjennomføres gruppeveiledninger for LIS og de skal gjøre et forbedringsarbeid/prosjekt hvor det gis veiledning underveis.

Gruppeveiledningene vil bestå av følgende temaer:

- Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse.
- Kvalitet og pasientsikkerhet, lovverk og etikk.
- Kommunikasjon, medvirkning, samhandling, pasient- og pårørendeopplæring.

En tematisk «grunnpakke» kan bidra som utgangspunkt for diskusjoner/refleksjoner i gruppeveiledninger til temaene over (ref. punkt under FKM 2.1.6). Dette vil være til nytte både for veileder og LIS.

Alle overleger som skal veilede LIS må delta på veiledningskurs. Leger i spesialisering skal også gjennomføre internt veiledningskurs for å oppnå FKM innen blant annet kommunikasjon. Etter gjennomført kurs, vil de også kunne veilede LIS 1. Veiledningskursene holdes flere ganger per år, med utdannede interne instruktører.

3.5 Felles kompetansemål (FKM)

Felles kompetansemål integreres i klinisk praksis i den enkelte spesialitet samt gjennom tilrettelagte 1:1-veiledningstimer og gruppeveiledninger. Det etableres en grunnpakke med relevant materiell til støtte i **veiledningen** (disse samtalene). Denne publiseres på intranett/i en egen mappe på fellesområdet. Tematikk fra FKM kan med fordel også inkluderes i internundervisning og på fagdager.

En årsplan for sentralt administrerte læringsaktiviteter tilknyttet FKM publiseres på intranett/Læringsportalen. Dette gjelder for eksempel informasjon om prosjektoppgave i forbedringsarbeid og oppsatte seminardager, informasjon om kurs i klinisk kommunikasjon, veiledningskurs og opplæring i likeverdig helsetjeneste og flerkulturell kommunikasjon. Prosjektoppgaven i forbedringsarbeid kan med fordel skrives/gjennomføres i grupper, internt på egen avdeling eller i samarbeid LIS på andre avdelinger. Tema for forbedringsoppgave avklares med leder.

I tillegg forventes det at LIS gjennomfører aktuelle e-læringskurs og podcasts i egen regi. Alle LIS skal gjennomføre obligatorisk kurs i administrasjon og ledelse.

3.6 Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål og egnethet

LIS dokumenterer fortløpende i Dossier når læringsaktivitet er gjennomført. Veileder godkjenner læringsaktiviteter. Når læringsmål er oppnådd sendes forespørsel til avdelingsleder om godkjenning, og avdelingsleder vurderer om læringsmål kan godkjennes. Ved tvil gjøres vurderingen i samråd med veileder eller i evalueringskollegium. Dersom læringsmål ikke vurderes som godkjent vil LIS få tilbakemelding og plan for hvordan læringsmål kan oppnås.

3.7 Internundervisning

Det er avsatt ca 2 timer pr uke til internundervisning. Dette skjer i tilslutning til morgenmøtet en gang per uke i avdelingen og som torsdagsundervisning for LIS i bløtdelskirurgiske fag. Dette skjer minst 35 uker per år slik at kravet om 70 timer per år er ivaretatt. Det føres presenslister på begge undervisningene. En LIS i avdelingen har ansvar for å lage oversikt over tema og hvem som er ansvarlig for undervisningen, og på denne måten sikres gjennomgang av sentrale tema i løpet av en 2-3 års periode. Både LIS og overleger skal bidra i undervisningen. Plan over internundervisning henges opp i kontorlandskap for leger og sendes på mail i begynnelsen av hvert semester.

LIS har avsatt ca 4 timer fordypningstid per uke, og tiden kan blant annet benyttes til forberedelse og etterarbeid ifbm internundervisning.

3.8 Forskningsaktiviteter

Det er en lege med doktorgrad i avdelingen, samt en doktorgradsstipendiat i ferd med å fullføre sitt doktorgradsarbeid og som inntil nylig hadde 50 % avsatt tid til forskning. En overlege har avsatt tid til forskning 10 % for forberedelse til mulig doktorgradsarbeid. En LIS tar mastergrad der det tilrettelegges for å gjennomføre undervisning.

Avdelingen inkluderer pasienter til studier i samarbeid med onkologisk avdeling Ahus og OUS.

I tråd med at Ahus har *forbedringsarbeid* som et av sine satsningsområder, har vi valgt å legge til rette for at anbefalt læringsaktivitet «prosjektoppgave» er knyttet til nettopp forbedringsarbeid i egen enhet/samarbeidende enhet.

Læringsmålene knyttet til kvalitet og pasientsikkerhet har til hensikt å gi spesialistkandidater et bevisst forhold til hvordan forbedre arbeidsprosesser og innføre ny beste praksis til det beste for pasient og pårørende. Målene skal også bidra til grunnleggende kompetanse i å være en aktiv medspiller i forbedringsarbeidet ved egen arbeidsplass. For å imøtekomme læringsmålene anbefales et kurs i kvalitetsforbedring som gir introduksjon i metode og verktøy, sammen med gjennomføring av et forbedringsprosjekt. Kurset deles opp i tre arbeidsseminarer på 3-4 timer med fokus på relevante læringsmål, og tid til arbeid med eget forbedringsprosjekt. Mellom samlingene må kandidatene arbeide med forbedringsprosjektet. Det tilbys veiledning og det skal skrives en rapport fra gjennomføringen av arbeidet, kalt projektoppgave. Dette gjennomføres over en periode på 6 mnd fra det tidspunktet arbeidet initieres. I første seminar får LIS anledning til å danne grupper og komme i gang med valg av aktuelt forbedringsområde. Samarbeid mellom 2-3 LIS og/eller i et tverrfaglig team på avdelingen er en fordel i gjennomføringen der det er mulig. Læringsnettverket kan benyttes. Hvis flere LIS samarbeider om oppgaven, leveres en felles projektoppgave.

Prosjektoppgaven vil i all hovedsak gjennomføres av de LIS som er fast ansatt ved Ahus.

4 DEL 3 Individuell utdanningsplan

Hver LIS skal i samarbeid med veileder utarbeide individuell utdanningsplan. Utdanningsplanen legges inn i Kompetanseportalen under dokumenter og er tilgjengelig for LIS og veileder. Utdanningsplanen revideres årlig og gjennomgås med veileder.

5 Evaluering og revisjon av utdanningsplanen

Under veiledningssamtaler og evalueringskollegium er det åpent for innspill om utdanningsplanen. Avdelingen har ansvar for evaluering og revidering av utdanningsplanen årlig, og dette gjøres som et samarbeid mellom veiledere, utdanningsansvarlig i avdelingen og avdelingsleder.